

Podrobněji ke schváleným stanoviskům na 553. Plenárním zasedání EHSV:

- **INT/895 Nový akční plán pro oběhové hospodářství**

Planetu Zemi máme jen jednu, ale do roku 2050 dosáhne světová spotřeba takové úrovně, jako bychom měli planety tři. Očekává se, že celosvětová spotřeba materiálů, jako je biomasa, fosilní paliva, kovy a nerostné suroviny, se během příštích čtyřiceti let zdvojnásobí, zatímco roční produkce odpadu se má do roku 2050 podle prognóz zvýšit o 70 %.

Vzhledem k tomu, že polovina celkových emisí skleníkových plynů a více než 90 % úbytku biologické rozmanitosti a nedostatku vody je způsobeno těžbou a zpracováním zdrojů, byla prostřednictvím **Zelené dohody pro Evropu** zahájena společná strategie pro klimaticky neutrální a konkurenceschopné hospodářství, které účinně využívá zdroje. **Rozšíření oběhového hospodářství z průkopníků v této oblasti na hlavní hospodářské aktéry** bude rozhodujícím příspěvkem k dosažení **klimatické neutrality do roku 2050 a oddělení hospodářského růstu od využívání zdrojů**, přičemž se zároveň zajistí dlouhodobá konkurenceschopnost EU a nikdo nebude opomenut.

Aby tento cíl splnila, **musí EU urychlit přechod na model regenerativního růstu, který umožní naší planetě vrátit více, než jí odebíráme**, posunout se ke **spotřebě zdrojů v mezích možností naší planety**, a usilovat proto o **snížení dopadu spotřeby a zdvojnásobení míry využití oběhového materiálu v nadcházejícím desetiletí**.

Podnikům přinese spolupráce na vytváření rámce pro udržitelné výrobky nové příležitosti v EU i mimo ni. Tento **postupný, avšak nezvratný přechod k udržitelnému hospodářskému systému** je nepostradatelnou součástí **nové průmyslové strategie EU**. V nedávné studii se odhaduje, že uplatňování zásad oběhového hospodářství v celém hospodářství EU má potenciál zvýšit HDP EU do roku 2030 o dalších 0,5 %, čímž vznikne přibližně 700 000 nových pracovních míst. Zjevné jsou i hospodářské výhody pro jednotlivé společnosti: vzhledem k tomu, že přibližně 40 % výdajů výrobních podniků v EU představují materiály, mohou modely uzavřených oběhových cyklů zvýšit jejich ziskovost a zároveň je chránit před kolísáním cen zdrojů.

Využije-li oběhové hospodářství jednotný trh a potenciál digitálních technologií, může **posílit průmyslovou základnu EU a podpořit zakládání malých a středních podniků a podnikání v této oblasti**. Inovativní obchodní modely založené na užším vztahu se zákazníky, hromadné přizpůsobitelnosti a ekonomice sdílení a využívající technologie, jako je internet věcí, data velkého objemu, technologie blockchain a umělá inteligence, urychlí nejen přechod k oběhovému hospodářství, ale i dematerializaci naší ekonomiky, čímž se sníží závislost Evropy na primárních surovinách.

- **INT/896 Formování digitální budoucnosti Evropy**

Digitální technologie zásadním způsobem proměňují náš každodenní život, práci a podnikání, to, jak cestujeme a komunikujeme, i naše vzájemné vztahy. Digitální komunikace, interakce prostřednictvím sociálních médií, elektronické obchodování a digitální podniky nezadržitelně mění náš svět. Generují neustále rostoucí objemy dat, která, pokud je spojíme a využijeme, mohou přinést úplně nové způsoby a úroveň vytváření hodnot. Jde o stejně přelomovou transformaci, jakou byla průmyslová revoluce.

Digitální řešení, jako jsou komunikační systémy, umělá inteligence či kvantové technologie mohou náš život v mnoha směrech obohatit. Výhody digitálních technologií ovšem nejsou bez rizika ani zadarmo. Lidé mají pocit, že ztratili kontrolu nad svými osobními daty a jsou čím dál více zahlceni umělými podněty, které si žádají jejich pozornost. Naši celkovou osobní spokojenost i kritickou infrastrukturu či obecnější bezpečnostní zájmy navíc může ohrožovat nepřátelská činnost v kyberprostoru.

- **INT/897 Průmyslová strategie**

Evropa vždy byla domovem průmyslu. Po staletí byla průkopníkem v průmyslových inovacích a pomáhala vylepšovat způsoby, jakými lidé po celém světě vyrábějí, spotřebovávají a podnikají. Evropský průmysl je díky silnému vnitřnímu trhu již dlouho motorem naší ekonomiky, miliónům lidí přináší stabilní živobytí a vytváří sociální centra, kolem nichž vznikají naše komunity.

Ekologická a digitální transformace, které jsou vzájemně úzce provázané, se dotknou všech oblastí ekonomiky, společnosti i průmyslu. Vyžádají si nové technologie a tomu odpovídající investice a inovace. Díky nim vzniknou nové produkty, služby, trhy a obchodní modely. Zformují nové druhy profesí, které ještě neexistují a k nimž budeme potřebovat dovednosti, které zatím ještě nemáme. A přinesou s sebou přechod z lineární výroby na oběhové hospodářství.

Tyto změny se budou odehrávat v čase geopolitických pohybů, které ovlivní povahu hospodářské soutěže. Více než kdykoliv předtím dnes Evropa potřebuje silný hlas, hájit své hodnoty a bojovat za rovnost podmínek. **Jde o svrchovanost Evropy.**

Obě transformace jsou svou šíří a hloubkou, rozsahem, rychlostí, povahou a naléhavostí zcela bezprecedentní, což se odráží v *politických směrech* předsedkyně von der Leyenové, prioritách Evropského parlamentu i strategické agendě Evropské rady na období 2019–2024. Cíle, rychlost i směr cesty pro nadcházející roky pak udávají *Zelená dohoda pro Evropu* a nedávná strategie Komise s názvem *Formování digitální budoucnosti Evropy*.

Nyní potřebuje Evropa nové pojetí průmyslu, takové, které dokáže držet krok s ambicemi dneška a realitou zítřka. V jádru jde o schopnost evropského průmyslu postavit se do čela této dvojí transformace a stimulovat naši konkurenceschopnost. Nemůže si dovolit jen se přizpůsobit – nyní musí být katalyzátorem změny a inovací. Naše průmyslová politika musí pomoci tento plán uskutečnit.

Evropská průmyslová strategie musí odrážet naše hodnoty a tradice sociálně tržní ekonomiky. Využijeme přitom svých výhod: rozmanitosti, talentu, našich hodnot a způsobu života, inovátorů a tvůrčích lidí. Naše evropská průmyslová politika se musí zakládat na hospodářské soutěži, otevřenosti trhů, špičkovém výzkumu a technologiích a silném jednotném trhu, který boří bariéry i nadměrnou byrokracii. Musíme také odolat zjednodušujícím tendencím, s nimiž se pojí protekcionismus a narušování trhu, a přitom nebýt tváří v tvář nekalé soutěži naivní.

Tato strategie si je vědomá síly a role Evropské unie především coby zprostředkovatele a regulátora. Investorům, inovátorům i průmyslovým podnikům je třeba nabídnout jistotu, a definovaný rámec, politiky a politické vedení v tom hrají zásadní význam.

- **INT/899-908 Akční plán pro prosazování jednotného trhu / Identifikace a řešení překážek pro jednotný trh**

Jednotný trh představuje jeden z největších úspěchů EU. Je v samotném středu evropského projektu, stojí za hospodářským růstem posledních desetiletí a usnadnil život evropským spotřebitelům i podnikům. EU představuje 18 % celosvětové hospodářské produkce, hned po Spojených státech amerických. Dobře fungující jednotný trh přináší občanům EU širší nabídku služeb a výrobků a lepší pracovní příležitosti. Díky jednotnému trhu mají hospodářské subjekty v EU k dispozici velký domácí trh, který stimuluje obchod a hospodářskou soutěž a rovněž zvyšuje efektivitu. To má zásadní význam pro realizaci ekologické a digitální transformace EU a funguje jako odrazový můstek k celosvětové konkurenceschopnosti.

Jednotný trh tvoří jádro dnes přijaté Nové průmyslové strategie pro Evropu coby jeden ze základních prvků evropské průmyslové transformace. Aby jednotný trh fungoval pro všechny,

zavádí právo Unie společná pravidla, která mají odstranit překážky, usnadnit pohyb zboží a služeb v celé EU a zároveň chránit spotřebitele.

Tato pravidla však mohou přinést zamýšlený účinek jen tehdy, pokud jsou řádně koncipována a prosazována. Pravidla jednotného trhu však nejsou dodržována dostatečně. Sdělení o překážkách pro jednotný trh ukazuje řadu překážek, které stále existují – a v příliš mnoha případech jsou tyto překážky způsobeny nesprávným nebo neúplným uplatňováním již dohodnutých právních předpisů EU na vnitrostátní úrovni. Práva účastníků trhu a investorů na volný pohyb jsou stále omezována řadou regulačních a administrativních překážek a Evropané se kvůli nedostatečnému praktickému dohledu, inspekčním, odhalování a postihování hospodářských subjektů, které porušují pravidla jednotného trhu, setkávají s nezákonnými nebo nebezpečnými výrobky a službami.

Členské státy mají povinnost správně uplatňovat to, na čem se dohodly coby evropští normotvůrci. Dále odpovídají za odhalování a nápravu porušování pravidel jednotného trhu na svém území. Komise, coby strážkyně Smlouvy, musí pozorně sledovat, zda všechny členské státy pravidla jednotného trhu provádí a dodržují je, a bez váhání rozhodně jednat prostřednictvím zahájení řízení o porušení Smlouvy, pokud tomu tak není.

- **ECO/523 Plán na podporu oživení Evropy a víceletý finanční rámec na období 2021–2027**

Koronavirus otřásl Evropou a celým světem až do základů: vystavil zkoušce naše systémy zdravotní péče a sociálního zabezpečení, naši společnost a hospodářství i náš způsob života a vzájemné spolupráce. Lidé přišli o své blízké i svou práci a jejich plány a budoucnost zahalila nejistota. Evropa byla postavena před výzvu v oblasti veřejného zdraví, která se rychle proměnila v nehlubší hospodářskou krizi v její historii. A již nyní můžeme pozorovat, že virus navždy poznamenal naše vztahy i naši politiku a geopolitiku. Nepřízeň osudu je však často příležitostí. Nastal čas, aby se naše Evropská unie znovu postavila na nohy a společně vyšla vstříc **nápravě škod, které krize způsobila, a přípravě na lepší budoucnost pro příští generaci.**

Je v našem společném zájmu, abychom odolali i tomu nejtvrdějšímu úderu, posílili svůj jednotný trh a investovali do společných evropských priorit. V naší Unii platí, že každé euro investované do jedné země je investicí do zemí ostatních. Kolektivní a soudržné oživení, které urychlí souběžnou zelenou a digitální transformaci, tak jedině posílí konkurenceschopnost, odolnost i pozici Evropy na světové scéně. Právě proto **musí být motorem evropského oživení solidarita, soudržnost a konvergence.** Žádný jednotlivec, region ani členský stát přitom nesmí zůstat stranou.

Od propuknutí pandemie přijala EU a její členské státy bezprecedentní opatření na **ochranu životů a zdrojů obživy.** EU jednotlivé státy v jejich úsilí řešit krizi v oblasti zdraví a zmírnit tvrdý dopad na hospodářství podpořila. Na boj s virem ze svého rozpočtu věnovala každé dostupné euro. Plně využila flexibility rozpočtových pravidel a pravidel státní podpory a navrhla vytvoření SURE, nového nástroje, který má lidem pomoci udržet si práci.

Aby se ekonomika opět rozjela, musíme v ni obnovit důvěru. Lidé musí důvěřovat místům, na kterých pracují, nakupují a scházejí se. Potřebují ujištění a nesmějí si dělat starosti o své živobytí a budoucnost. Oživení bude záviset na tom, zda bude možné postupně a udržitelně uvolňovat opatření proti šíření nákazy, na naší schopnosti žít ve společnosti společně s virem a na jasném porozumění vývoji situace v celé Evropě.

- **ECO/528 Obnovený Program InvestEU a nástroj na podporu solventnosti**

Komise navrhuje využít naplno potenciál rozpočtu EU k mobilizaci investic a předsunutí finanční podpory v klíčových prvních letech oživení. Tyto návrhy jsou založeny na třech pilířích:

- navýšení stropů víceletého finančního rámce pro období 2014–2020 s cílem umožnit okamžité provádění opatření v rámci Unie i mimo ni v reakci na dopad koronavirové pandemie;
- nouzový evropský nástroj pro oživení jakožto výjimečné opatření podle článku 122 SFEU, jehož financování bude založeno na zmocnění uvedeném v návrhu rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů. Získané finanční prostředky umožní provádění opatření, která mají okamžitý účinek a která byla přijata v reakci na současnou krizi, konkrétně za účelem ochrany zdrojů obživy, zvýšení prevence a posílení odolnosti a oživení;
- posílený víceletý finanční rámec pro období 2021–2027.

V této souvislosti Komise navrhuje řešení negativních socioekonomických dopadů koronavirové pandemie na pracovníky, domácnosti a společnosti v Unii. Mnoho evropských společností se už teď v důsledku krize potýká s potížemi ohledně solventnosti, a jelikož omezení hospodářských a společenských činností zůstávají v platnosti, budou tyto problémy výraznější a na podnikatelskou činnost v mnoha odvětvích budou mít i nadále dopad předpisy omezující sociální kontakt. Potíže mohou být dlouhodobé a mohou pokračovat i po ukončení stávajícího omezení volného pohybu osob a prohloubit rozdíly mezi členskými státy v rámci členských států.

K tomu se přidává skutečnost, že schopnost poskytovat státní podporu se v jednotlivých členských státech značně liší.

Tento návrh počítá se vznikem dočasného akciového nástroje, jehož investiční období v souvislosti s oknem na podporu solventnosti probíhá obecně do konce roku 2024, pokud jde o schválení investičního výboru a řídicích orgánů EIB/EIF, a do konce roku 2026, pokud jde o podepsání operací. Podle tohoto návrhu mají být podporovány společnosti, jejichž obchodní model je jinak životaschopný, ale které mají následkem koronavirové krize omezenou solventnost. Cílem je pomoci jim překonat toto obtížné období, aby – až k tomu nastane čas – byly schopny oživení.

• **INT/894 Bílá kniha o umělé inteligenci**

Umělá inteligence je na vzestupu. Bude měnit náš život zlepšováním zdravotní péče (umožní např. stanovení přesnější diagnostiky či lepší prevenci nemocí), zvyšováním účinnosti zemědělství, přispíváním ke zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně, zlepšováním účinnosti výrobních systémů prostřednictvím prediktivní údržby, zvyšováním bezpečnosti Evropanů a mnoha jinými způsoby, které si zatím umíme představit pouze v náznacích. Umělá inteligence zároveň zahrnuje řadu potenciálních rizik, jako je netransparentní rozhodování, diskriminace na základě pohlaví nebo jiné druhy diskriminace, narušování našeho soukromí nebo může být zneužita k páčání trestné činnosti.

Komise je odhodlána vytvořit podmínky pro vědecký průlom, zachovat vedoucí postavení EU v oblasti technologií a zajistit, aby nové technologie byly ve službách všech Evropanů – a zlepšily tak jejich život, přičemž musí být respektována jejich práva.

Vzhledem k tomu, že se digitální technologie stávají stále důležitější součástí všech oblastí každodenního života, je nutné, aby jim občané mohli důvěřovat. Důvěryhodnost je rovněž předpokladem pro jejich zavádění. Je to příležitost pro Evropu, jednak vzhledem k tomu, že je odhodlána hájit pevně své hodnoty a zásady právního státu, a jednak, že je prokazatelně schopna produkovat bezpečné, spolehlivé sofistikované výrobky a služby od letectví přes energetiku, až po automobilové a zdravotnické vybavení.

Jednoduše řečeno, umělá inteligence je soubor technologií, které kombinují data, algoritmy a výpočetní výkon. Pokrok v oblasti výpočetní techniky a rostoucí dostupnost údajů jsou proto klíčovými faktory současného rychlého rozvoje umělé inteligence. Evropa může spojit své silné stránky v oblasti technologií a průmyslu s vysoce kvalitní digitální infrastrukturou a regulačním

rámcem založeným na základních evropských hodnotách, aby se **stala světovým lídrem inovací v ekonomice založené na datech a jejích aplikacích**, jak je stanoveno v evropské strategii pro data.

Vzhledem k velkému vlivu umělé inteligence na naši společnost a nutnosti vybudovat důvěru, je zásadně důležité, aby evropská umělá inteligence byla založena na našich hodnotách a základních právech, jako je lidská důstojnost a ochrana soukromí.

Dopady systémů umělé inteligence by se dále neměly posuzovat jen z pohledu jednotlivce, ale také z hlediska společnosti jako celku. Používání systémů umělé inteligence může hrát významnou úlohu při plnění cílů udržitelného rozvoje a podpoře demokratických procesů a sociálních práv. Evropa se svými nedávnými návrhy týkajícími se Zelené dohody pro Evropu stojí v čele řešení problémů spojených s klimatem a životním prostředím. Digitální technologie, jako je umělá inteligence, jsou rozhodujícím faktorem pro dosažení cílů Zelená dohody pro Evropu. Vzhledem k rostoucímu významu umělé inteligence musí být dopad systémů umělé inteligence na životní prostředí náležitě zohledněn v průběhu jejich životního cyklu a v rámci celého dodavatelského řetězce, např. pokud jde o využívání zdrojů pro učení algoritmů a ukládání dat.

Společný evropský přístup k umělé inteligenci je nezbytný pro dosažení dostatečného rozsahu a zabránění roztržitésti jednotného trhu. Zavedení vnitrostátních iniciativ může ohrozit právní jistotu, oslabit důvěru občanů a zabránit vzniku dynamického evropského průmyslu.

- **SOC/633 Strategie pro rovnost žen a mužů**

Podpora rovného zacházení pro muže a ženy je úkolem Unie při všech jejích činnostech na základě Smluv. Genderová rovnost je základní hodnotou EU, základním právem a hlavní zásadou evropského pilíře sociálních práv. Je odrazem toho, kdo jsme, a také zásadním předpokladem inovativní, konkurenceschopné a prosperující evropské ekonomiky. **V podnikání, politice i společnosti jako celku můžeme naplnit náš potenciál jen, když plně využijeme našeho talentu a rozmanitosti.** Genderová rovnost přináší více pracovních míst a zvyšuje produktivitu, což je potenciál, který je třeba realizovat, vzhledem k tomu, že **přecházíme na ekologickou a digitální ekonomiku** a čelíme demografickým výzvám.

Evropská unie je v genderové rovnosti na světové špičce: mezi 20 zeměmi světa, které v této oblasti dosahují nejlepších výsledků, figuruje 14 členských států EU. Díky objemnému korpusu právních předpisů a judikatury v oblasti rovného zacházení, úsilí o začlenění genderového hlediska do různých oblastí politiky a právním předpisům zaměřeným na řešení konkrétních nerovností dosáhla EU v posledních desetiletích v dotčené oblasti významného pokroku.

Žádný členský stát však dosud nedosáhl úplné genderové rovnosti a pokrok je pomalý. Členské státy obdržely v indexu rovnosti žen a mužů EU za rok 2019 v průměru 67,4 bodu ze 100, což je skóre, které se od roku 2005 zlepšilo o pouhých 5,4 bodu.